

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beckerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pletz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeckerek, Zápolya-utca 1.
hova a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hónapra ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünneppapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeckerek, 1901.

XXX. évfolyam 20. szám.

Csütörtök, január 24.

Reformok.

Budapest, 1901. január 23.

A belügyi tárca költségvetésének tárgyalását a miniszterelnöknek kétféle fölszólalása után immár befejezettek tekinthetjük. Egy két részletkérdés van még hátra, amikkel bizonyára végez a Ház a következő ülésben minden nagyobb emóció nélkül.

A vita folyamát tekintve, ha méltányosak akarunk lenni, el kell ismernünk, hogy nem volt túlságosan hosszú; de ha a miniszterelnök beszédétől eltekintünk, mély sem volt s nem nyújtott sok új eszmét. Bizonyra ennek kell tulajdonítani azt is, hogy a miniszterelnök, mint az előtte szólók, kik a belügyi tárca körébe vágó kis részletkérdéseket fejtegették, szintén részletekkel volt kénytelen foglalkozni, hogy az ellenzék által mondottakat megcáfolja, helyreigazítsa és megerteljen. Ez talán nem dicsőséges, erős tetszést kicsikaró munka, de szükséges, hogy a közvélemény ne legyen hamisan informálva s ne jusson hamis következtetésekre. Eme részletmunka mellett azonban igen értékes fölvilágosításokat foglalt magában Széll beszéde a belügyi kormányzat terén folyó munkálkodásról, melynek egyes részei már végre vannak hajtvva, mások végrehajtás alatt állnak s ismét mások végrehajtását kilátásba vették.

Széll Kálmán miniszterelnök mindennek előtt az ellenzék amaz állítása ellen lépett sikra, hogy jó szándékait a közigazgatásban nem valósítja meg és azt sem bizonyítja, hogy erős keze van. Vihar támasztani nem nehéz, mondá a miniszterelnök és ha a szükség bekövetkeznék, meg fogja mutatni, hogy ezt is tudja; de azt tartja, sokkal célszerűbb az előforduló bajokat és visszasságokat feltűnés nélkül orvosolni, mint minden dologból cause celebre-t

csinálni. Minden helytelenséget, mely tudomására jut, tekintet nélkül a személyre, csupán az ügyet tartva szem előtt, vizsgálják meg és ez a szellem, mely őt vezérli s melyet minden alkalommal hirdeti, nem marad a parlament és a miniszteri bürokrácia falai közt bezárva, hanem behatol az egész közigazgatásba, mint nagy meglepődésre már tapasztalta, behatol az egész országba és nyugodtan elmondhatja, hogy a közigazgatás javítása végett megtett mindent, ami emberileg lehetséges volt.

Igen érdekesen nyilatkozott a miniszterelnök a Zichy János gróf által szónyegre hozott két kérdésben, a kivándorlás és a közegészség ügyében. Zichy gróf egyebek közt azt állította, hogy az állatok egészségi állapotáért több történet, mint az emberekéért. „Bizonyra nem tartozom azok közé, — mondta a miniszterelnök — kik a földművelésügyi miniszter nagy érdemeit az állattenyésztés terén el nem ismerik, de joggal hivatkozhatom a belügyminiszterium sikereire is a közegészségügy terén.” Utalt a miniszter a halandóság csökkenésére is, valamint az országos eszközökkel felállított kórházakra, bábák részére nyitott tanfolyamokra s ki jelentette, hogy Budapesten és több vidéki városban lencsházat fognak felállítani. Bátran állíthatjuk, hogy a gyermekhalandóság leküzdésére száz év óta nem történt annyi, mint az utolsó években.

A kivándorlás ügyében azt tartja a miniszterelnök, hogy mindenekelőtt a kinövéseket kell megszüntetni s hogy talán egy állami ügynökség fölállítása használni fog.

A közigazgatás reformjára vonatkozólag más alkalommal már nyilatkozott a miniszterelnök és csak ismételteti, hogy az államosítás mellett van, de az önkormányzat lényegét fenn akarja tartani.

Végül nyilatkozott a miniszterelnök a parlamenti reformról, mely nem akadémikus kérdés ugyan, de amelylyel ő is foglalkozik. A választási törvény, melyet 52 évvel ezelőtt hoztak s 26 évvel ezelőtt revidáltak, a mai vi zonyoknak már nem felel meg. A választói jogot ki kell terjeszteni, de az általános szavazati jogot a mi hazánk nem viselheti el. Az összeférhetlenséget illetőleg bizonyra senki sem akar oly messze menni, hogy egy képviselőnek se legyen szabad semmiféle polgári foglalkozásának lenni, de ami tényleg össze nem egyeztethető, azt mint össze nem egyezőt meg kell állapítani. A kuriai bíraskodásról szóló törvénynek a választási fuvardijakra vonatkozó intézkedését, melynek a vesztegetés megakadályozása a célja s melyet Rakovszky képviselő megszüntetni szeretne, előbb hatására nézve kell kipróbálni. Ha nem fogja elérni kitzított célját, akkor meg lesz állapítva fölösleges volta s fentartása feleslegessé válik.

A miniszterelnök beszéde, mely kezdetben mozaikszerűnek tetszett, mindinkább egységessé nőtte ki magát, minél tovább beszélt a miniszterelnök és végül még az ellenzék is a helyeslés és elismerés nyilatkozataira ragadta. Elénk éljenzés hangzott fel, midőn a miniszterelnök befejezte beszédét és számos képviselő sietett hozzája, hogy szívélyesen üdvözlőjék újabb sikere alkalmából s gratuláljanak újabb diadalához.

L. L.

A képviselőház közoktatásügyi bizottsága kedden este ülést tartott. Tárgyalás alá vette a bizottság a tanítói nyugdíj- és gyámalap 1899. évi állapotáról és az 1894. XXVII. t. cikk alapján létesített országos nyugdíj- és gyámintézet 1899. évi állapotáról a képviselőház elé terjesztett vallás- és közoktatásügyi miniszteri jelentéseket. A bizottság elhatározta annak javaslatba hozását, hogy a Ház vegye a miniszteri jelentéseket tudomásul s közölje azokat hasonló célból a főrendiházzal. A bizottságnak eme megállapodásokra vonatkozó jelentését Kammerer Ernő bizottsági jegyző fogja a Ház elé terjeszteni.

A „TORONTÁL” tárcája.

A kenyér.

Szombat este volt, egyike azon ködös őszi estéknek, melynek nedves hidege éles körmökkel markolt az ember belsejébe; a hóval vegyült eső sűrűn szitált alá a magasból, sár, pocsolva mindenütt, melynek piszkos tükrén egy-egy petróleumlámpa sárgás, beteges fénye reszketve verődött vissza.

Alig harangozta el az ötöt a gyár kis harangja, mint nyüzsgő hangya gomolygott ki a nagy kapun a munkásnép rajta.

A két zubbonyos, koromtól piszkos férfiak tolatkodva lökdösték egymást, hogy ki legyen első a szabadban, ki szivhassa előbb az isten éltető levegőjét. Lárma, kacagás, zivaj; közbe-közbe egy durva káromkodás a munkavezető ellen, ki lehuzott a bérből, mert hétfőn délelőtt nem volt ez, vagy amaz a gyárban.

Itt egy csapat, mely élénken vitatkozik, hogy hova menjenek mulatni? Az egyik fél a „Vörös biká”-t ajánlván, a másik része a „Zöld koszorú”-t, mint ahol legjobb bor van a világon.

Ott egy siró nő könyörög az urának, hogy menjen haza, mert ha azt a pár garas keresményét is elveri, holnap kidobja őket a házi ur az utcára.

Egy kissé távolabb hatalmas külsejű ember ölelget jobbjával egy piros, pozsgás, gömbölyű asszonykát, bal karján egy puffók kis kölyköt tartva, szemében öröm sugárzik, mikor a kis pólyás nem épen a leggyengédebb módon cibálja koromfekete szakállát.

— Elibem jöttetek? . . .

— Nem birtunk kivárni, a kis Karesi folyást a tata után nyavalygott, aztán meg . . .

— No mit, aztán meg? . . .

Károly napja van holnapután, azt gondoltam édes uram, hogy egy kis cécot csinálhatnánk a névnapodon holnap, a szent vasárnapi napon.

— Elfogadtatik anyjukom; gyereünk a zsidóhoz a heti tartozásomat kifizetni, aztán bemegyünk a nagy boltba, teát, cukrot, rumot venni . . . Mert tea is lesz ám?

— Tea is? . . .

— A' hát, egyszer esik esztendőben karácsony . . . vagy mit is mondtál? Károly napja.

Ezzel elértek a sarki lebuhoz, hol éktelen lárma, vad ordítás közt az egyik munkás széket emelt a pálinkás zsidóra, mert hamisan fogott a krétája.

Amint beléptek, a sűrű dohányfüsttől és a bűdös kigőzölgéstől az asszony visszatáncorodott és sugva kérte urát, hogy hamar végezzen, mert beszakad a melle ettől az irtózatoss levegőtől.

Az ura gyengéden bölintott igent a fejével, nem sok számáda van: négy pakli kapadohány és három félliter borocsa az összes tartozása, azt oda adja és tisztént mennek hazafelé.

— Jó, csak siess, — sürgette az asszony.

A mint a sőtéshez ért, egyszerre csend lett a lebuiban, mindenki a helyére ült, csak halkán suttogták maguk között: Nini! György Károly is itt van!

A zsidó a mint meglátta, hétrét görbedt, zsiros tapló sapkáját lekapta s úgy várta, hogy mit parancsol György Károly ur?

— Fizetek, öreg.

— Nem oly sok az, nem kell vele sietni, ha száz forint volna is, jó helyen van az; hejh,

ha mindenki olyan firma volna, min ő, bizony az egész boltját is rámerné bizni.

— Sietek Salamon szomszéd, mennyi a tartozásom? . . .

— Könyv nélkül tudom, 78 pengő krajcár az egész.

— Itt van.

Fizetett és ép amint az ajtóhoz ért, egy részeg munkás akkor fujta cseréppijájából a füstöt gyermeke és felesége szemébe. A gyermek felordított s erre György olyat ütött öklével a tolatkodó fejére, hogy az minden szó nélkül az asztal alá bukott. Avval, — mintha mi sem történt volna, — megfogta felesége karját és szó nélkül hagyta ott a helyiséget.

— Ki volt ez az ember? — kérde az asszony, mikor künn voltak az utcán.

— Izgága, naplopó, kit a mult héten dobtak ki a gyárból, folyton iszik és nem fér meg senkivel.

— Családos?

— Azt mondják, elég takaros felesége van.

— Es gyermek?

— Kettő, a harmadik uton.

— Szegény asszony!

A Külváros végén, az ugynevezett rongyos negyedben áll egy elhagyott kis vityilló, ütött-kopott külseje gazdag színekkel mutatja a nyomort, a szegénységet.

A vakolatlan falat csikosra festette az alácsurgó piszkos esővíz, a bejáró oly alacsony, oly szűk, mintha nem is ember számára vágták volna ki. Az apró ablakok mint két haldokló mécs pislognak a sötét, nyirkos éjszakában, kéme nye nem füstölög, hideg barátságatlan, nincs aki tüzet rakjon alája.

A kis ház benseje még szegényebb.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 óratól kezdve délig az utolsó részére nyitva van; hűlgyek részére kedden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon este 6-tól 8-ig utolsó részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

- Január 27. Sorshuzás a városházán.
 " 27. Róm. kath. hitközségi ülés.
 Február 1. A nagybecskereki könyvnyomdászok szak-egyletének bálja.
 " 2. Tüzlőtő bál.
 " 3. Az első módosi hengergőzmalom rész-vénytársaság közgyűlése.
 " 18. Polgári bál.

— **Hitközségi ülés.** A róm. kath. hitközség képviselőtestülete f. hó 27-én, vasárnap d. u. fél 4-kor ülést tart, melyen a f. évi költségvető irányzatot veszik tárgyalás alá.

— **A vidéki színészet rendezése ügyében** a belügyminiszteriumban megtartott anket tudvalevőleg egy szűkebb albizottságot küldött ki, hogy a célravezető módokról és eszközökről tanácskozzék. Az albizottság f. hó 26-án, szombaton fogja első ülését tartani a belügyminiszteriumban, amelyen, mint a bizottság tagja, résztvesz Rónay Jenő, vármegyénk főispánja is.

— **Mikor az égiek kedveskednek.** Odafönt, azon a nagy darab azurton túl, mely főként borítja patyolat felhőcsipkés takaróját, úgy látszik, jól tudják, hogy mi emberek idelent a földön, mennyire vágyódunk már a tavasz után. Tán azért történt, hogy az égiek megsajnálta bennünket s néhány zimankós, leheletfagyasztó téli nap után, tegnap és ma egy igazi tavaszi nappal kedveskedtek nekünk. Onnan felülről lágyan fujdogált valami szokatlanul lanyha tavaszi szellő, a házak tetéjéről egészen tekintélyes sugarakban csurgott alá a hólé s bár a tavaszi szellő pocótává áztatta az utakat, az emberek mégis vidáman köpülték a sarat, mert kibékítette őket a tavaszi hűvvel alátűző jó meleg nap sugar. S miután méltón be volt fejezve az előlegezett tavasz minden fény és árnyoldalával, ma reggelre ismét tél lett, megfagytak a vizek, ami nem is lett volna végre legnagyobb baj, csak kissé kellemetlen volt az, hogy a tegnapi tavasz vízmaradványai ma reggelre jéggá fagytak s persze kissé orrávaktatták a piacra haladó kofákat, a serény pékinasokat, a műhelybe menő munkásokat, a tejeskofákat, szóval a kora reggeli órák járó-kelőit, míg végre a házigazdák és házmesterek is felébredtek s leszórták a sikos járdákat. Hja, így van az, ha az égiek kedveskednek!

— **Elismerés a postának.** A posta- és távirdahivatalok személyzetének a karácsonyi és újévi ünnepek alkalmával van a legtöbb dolga, amennyiben ilyenkor ötször-hatször annyi a postai küldemények száma, mint rendes körülmények között. A derék postások mindamellott buzgón és pontosan teljesítették a kötelességüket, amiért Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter a

következő rendeletben adott kifejezést elismerésnek:

Orfömmre szolgál, hogy az élém terjesztett jelentésekből arról győződtem meg, miszerint a posta- és távirda-személyzet a nagymérvben fokozódott, karácsonyi és újévi forgalom által reá rótt feladatnak buzgalma és kitartása folytán sikerrel felelt meg.

Midőn ezért az összes személyzetnek elismerésemet fejezem ki, egyuttal számítok a jövőben is ügybuzgalmára és hazafias kötelesség tudására.

Hegedűs s. k.

— **Nyilvános köszönet.** Eisenstädter Julia urnő a nagybecskereki jótékony nőegyletnek 5 koronát küldött adományképen, mely adományért hálás köszönetét fejezi ki az elnökég.

— **Egy kegyesrendi tanár halála.** Szegedi tudósítónk írja: Nagy részvétet kelt városzserte Kovács Ev. János kegyesrendi tanár halála. A tudós pap, aki 60 évet élt és 40 esztendeje piarista, rögóta betegeskedett már. Jobb lába üszkösödni kezdett s orvosai ezt akarták amputálni. Eljött a műtét-hévíre is, egy kecskeméti orvos. Kovács Ev. János azonban műtét közben meghalt. Tegnap délután temették el nagy részvét mellett.

— **A hetedik.** A temesvári zszurnalisztika ismét megsaporodott. December közepe táján indult meg egy új német napilap s ezzel a temesvári politikai napilapok száma ötre szaporodott fel. Tegnap még egy új német lap látott napvilágot, melynek címe: „Temesvarer Journal.“ Ezzel még nincs vége az új lap-alapításoknak, mert a közel jövőben — mint hírlík — még egy német lap kerül kiadásra. Két fillér lesz az ára ennek a politikai német napilapnak és reggel jelenik meg.

— **Garázda inasok.** Mióta az ipartörvény „tanoncokat“ csinált az inasokból, a régi jó erkölcsöknek teljesen vége szakadt. Legjobban lehet erről meggyőződést szerezni, ha valaki a tanoncok kötelező iskolába való járását megfigyeli. Ugy az iskolába menésnél, különösen pedig az „eresztés“nél olyan zajt csapnak, hogy annak idején Jerichó ostrománál sem lehetett nagyobb. A megszokott zaj mellé járul a mindennapi verekedési gyakorlat, melynél gladiátoroknak képzelik magukat a gyalu és dikicsa jövendő belü kezelői és úgy edöngöztetik egymást, hogy a sok mindenféle „folytonossági hiány“ a kórházban kell megperálni. Ez okból intézkedett úgy a hatóság, hogy az inas-iskola kezdetétől, annak végeig állandóan két rendőr „posztoljon“ az iskola-épület előtt. Dacára ennek a rendőri felügyeletnek, két inas, név szerint Bokovity Milvuj tüszeres és Boszije Antal rőfös inasok, előbbi bieskával, utóbbi hegyes ollóval estek egymásnak és csakis az idejében való rendőri közbelépésnek lehet tulajdonítani, hogy nagyobb kárt nem tettek egymásban. Az inasok gazdák föladatát képeznék, hogy alkalmazottaikat kioktassák az iskolabajlás célja felől és ilyen verekedésekről úgy lehetne őket legjobban szoktatni, ha esetről-esetre alkalmaznák házi

fenyítékképpen azt a bizonyos magyaróházi, amely a legjobb kenőcs szokott lenni alkalmas helyen ilyen rakoncátlansági állapotok ellen.

— **Méregkeverő cigányok.** Veszedelmes cigánykaravánt kerített kézre a csendőrség a napokban az oroszalmosi határban. Méregkeveréssel vannak vádolva a karaván nőtagjai, akik barangolásuk közben drága pénzen árulták a maguk készitette kutyvaléket, a melyről azt állították, hogy az iszákos embereket megszabadítja e szenvedélyüktől. Legutóbb Varjas község szélén telepedett meg a négy családból álló karaván, hol az asszonyok bejárták a község minden házát s kártyavetéssel és egyéb jó tanácsokkal szolgáltak azoknak az asszonyoknak, kiket egyedül találtak otthon. Két cigányasszony Bölcskei Imre házához került, ahol a ház asszonyát, Bölcskeinet egyedül találták. A két cigányasszony hamar rávette Bölcskeinet, hogy kártyát vetessen, miközben szóba jött az is, hogy Bölcskei szenvedélyes szeszfogyasztó. A cigányasszonyok rögtön készen voltak az ajánlattal, hogy van nekik olyan szerük, amit, ha pálinkába kevernek s azt megittatja a férjével, többet nem fog inni. Bölcskeiné kapott az alkalmon s még asznap este átvett a két cigányasszonytól egy kis folyadékot, a mit vasárnap reggel a férje pálinkájába kevert. Bölcskei gyanútlanul itta ki a neki szánt pálinkát, amitől azután pár óra múlva erős hányingert, később pedig oly erős görcsöket kapott, hogy másnap meghalt. Az orvos följelentésére a csendőrség azonnal üldözöbete a cigányokat, kiket sikerült is elfogni.

— **Hárman egy ellen.** Egész éjszakai tivornyázás után elázott állapotban hozták haza Zsénác Sándor kanaki gazdaembert István és Ferenc testvérei. A részeg ember még odahaza is akarta folytatni a pálinkázást s midőn az asszony megtagadta kívánságát, a két testvér javaslatára a kocsmaiba készültek visszatérni, ahol adnak kontórais. De az asszony ez ellen is a legerélyesebben tiltakozott s midőn az ajtó elzárásai és a sapka elrejtésével maradásra akarta birni férjét és két testvérét, ezek közös akaratall botjaik után nyultak és úgy ellaznakolták a kardos menyecskét, hogy most súlyos betegen az ágyat nyomja. A három hős ellen megindították az eljárás.

— **Nóta közben.** Javában mulatott Basahidon vasárnap este Rotár Demeter, Popov Mihály kocsmaájában. Fúrge pohár és szilaj nóta jártak mindaddig, míg Rotár Demeter borközi állapotba nem került. Ekkor már csak megfelelő csuklások kíséretében jött ki belőle a nóta. Midőn a helyzetet Pujlov Zsiva muzikus cigány fölismerte, sietett is kihasználni: a mándli zsebében gubbaszkodó bankókat ügyes kézzel eltüntette. A gazda csak akkor tudta meg, hogy meglopták, midőn fizetni akart, de nem volt miből. Másnap a pénz felváltott állapotban elő került a cigánytól, persze csendőri segítséggel.

— **Mérges eb.** Ozv. Staics Drága kutyája, mely egész nappal láncra van, ma reggel valahogyan elszabadult s a visártéren kóborolva megharapta Jorgovits Eva cselédeányt a kezén és Szeigrád József 11 éves fiút a lábán. A kutyát megfigyelés alá vették.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Hová lett a 291 forint? Még 1898-ban történt, hogy a Nagybecskerek városi árvaszéknél megjelent Demetrovics Katica, hogy a 291 frtot tevő hagyatékát fölvegye. Pénzt nem adtak neki, azzal az indoklással, hogy ezt már ő még 1896-ban fölvette, amiről nyugtát is adott. A károsult leány feljelentést tett. Ennek folytán elrendelték a fegyelmi vizsgálatot. Ennek során meg lön állapítva, hogy a kérdéses 291 frt csakugyan el van könyvelve mint kifizetett tétel, de a nyugtának nyoma veszett, az semmi módon elő nem került. A fegyelmi vizsgálat során a városi közgyám, pénztáros és ellenőr egy-értelműleg és teljes határozottsággal oda nyilatkoztak, hogy a pénzt Demetrovics Katicának kellett fölvenni. Később kezdtek rebesgetni, hogy a pénzfelvétele Katica eszközölte ugyan bátyja, Demetrovics Dusan igtató kíséretében. Ez alapon megindították ellene az eljárást. A nagybecskereki törvényszék vádtanácsa nem mondotta ki a vád alá helyezést. A szegedi kir. tábla azonban, felbbezés következtében, elrendelte a vád alá helyezést és ez alapon tartották meg Demetrovics Dusan ellen kedden a főtárgyalást. A megidézett Wégling, Filkovic és Megyesy tanúk, akik különben a fegyelmi vizsgálat során a 291 frt megtérítésére nézve egyetemlegesen marasztalva lettek, külön-külön kihallgatván, azt vallották, hogy nagyon is jól

Ne szakítson félbe... Hát izé... hol is kezdjem? Meg van, meg van.

A drágalátos Ferdinánd urat, akit részegen dobtak ki a festett kisasszonyoktól, elgázolta a vasut.

— Jézus!... Meghalt?...
 — Tiszára. Ott vérzett el az utca közepén...

— Anyám, — még most sem adsz kenyeret?...

— Anyáskám nagyon fázom, mért nem fűtesz be egy kicsit?... Megfagyok anyám!

— Mindjárt gyermekeim, lesz minden, csak várjatok.

Egy sötét redő huzódott végig a nyomor és gondszántotta barázdák, aztán kiment... Kevés idő múlva egy csomó faszenet és egy tört cserepet hozott magával, azt a szoba közepére rakta és meggyújtá. Majd az ajtót zárta be, hogy a jótékony meleg sehol se menjen ki a szobából. Aztán leült és krétával irt valamit az asztal közepére, — nem sokat irhatott!

Harmadnap dében György Károlyné egy telt kézi kosárral megjelent, hogy a névnapi vacsora maradvékait megossza a szerencsétlen éhező családdal, kiknek lakását csak sok után járással sikerült megtudni... de hiába volt minden zörgetés...

Végre feltörték az ajtót s borzasztó látvány tárult szemök elé. Az egész család az ágyban holtan hevert, a házóró kutyá pedig az ágy előtt egy szoknya foszlány darabbal fogai között, melyet asszonyáról tépett le, mikor az örök álomból költögette.

Az asztalra csupán ennyi volt írva: A kenyér. Pintér Imre.

A hideg tüzhelyen egy sovány hamuszín macska gunnyaszt, nincs semmi dolga a háznál, mit is keresne ott az egér, ahol a házigazdának sincs betevő falatja.

A repedezett szobaajtón kikandikál egy-egy sugár, mintegy mutatni kívánja, hogy még itt is laknak emberek.

Egy loncosos házi eb, mely ép most érkezett haza átázva-fázva a kóborlásban, vonytva kapargálta az ajtó küszöbét, nyöszögve könyörög bebocsátásért... hiába, mindenütt jó, de legjobb otthon!

Belülről gyors léptek zaja hallik s csakhamar kinyílik a kicsi szoba ajtaja.

— Te vagy Bodri?... szól gyenge hangon a háziasszony, — azt hittem, hogy ő?...

A kutya barátságosan csóválja farkát s lusta léptekkel vándorog az ágy alá; érzi jól, hogy vacsorára hiába várna, okosabban teszi, ha elnyújtózkodik.

— Még most sem jön, pedig már tízre jár az idő. Istenem, Istenem! Mi lesz belőlünk, ha ez így tart tovább.

— Anyáskám, adj egy falat kenyért! Szombatra ígérted... nagyon éhes vagyok!

— Anyám, nem tudok aludni, ugy fáj itt belül valami, csak egy kis kenyérkét!

— Mindjárt, mindjárt én édes lelkem!...

— Jön a papa mindjárt, lesz kenyér, kakas tejjel sültt lágý, friss kenyér, azzal elfordult s fonnyadt arcán két könyecseppet morzsolt szét, ne lássák szegények, hogy sir, ne tudják meg, hogy ő is éhezik.

Kopognak.

— Ki az?

— En vagyok, szomszédné lelkem! Jaj, fel sem jöttem volna ebben a cudar időben, ha nem én akarnám elmondani a nagy újságot...

emlékeznek rá, hogy a Katica pénzét Demetrovics Dusan vette föl. A közvádó, dr. Lauka József elejtette a vádat, leginkább a tanuknak ingadozó vallomása alapján. A törvényszék teljesen magáévá tette a közvádó érvelését és megnyugtató bizonyítékok teljes hiánya miatt Demetrovics Dusan ellen megszüntette az eljárást, illetve teljesen fölmentette a vád és következésményei alól. Az ítélet jogerős.

§ Az écskai csodarabbi. Senki sem próféta a saját hazájában, Kocsisán József is tapasztalta ezt. Écskai szükebb hazájában még csak méltányolták volna a keresztény csodarabbi működését, de már a büntetőjársírbírságnak az ő humanitárius törekvései nem tetszettek s elítélte család szemfényvesztés miatt 3 napi fogházra. A nagybecskereki kir. törvényszék kevésbé szigorú felfogást tanusított és a büntetés alól felmentette.

Kocsisán József ráolvasással gyógyította csuszban szenvedő embertársait. Hivatkozott egy pár sikerült „esetre”. Módszere, melyet az orvosok a legmelegebben nem ajánlanak, a következő:

A beteg mindenképp egy akkora viaszgyertyát hoz, a mekkora ő maga. (Tehát különösen alacsony természetűeknek igen olcsó a azért ajánlható.) Ez a viaszgyertya képviseli a bűvészt, a szellemidéző varázspálcáját. Aztán megvárják éjjelt. Akkor kimennek az udvarra s a „mester” háromszor körben vezeti a páciens, miközben elmondja a következő varázsigéket: (Écskán a szellemek is csak németül tudnak).

Ihr fressende Gichter
Ihr wüthende Gsichter
Wo wollet ihr hin?

Fleht wieder, fleht wieder,
Verlasst diesen Raum
Fleht weiter in einen hohlen
Weidenbaum!

Megállván, úgy folytatja:

Wie Jesus Christus über den
Bach Zebron gegangen,
So sollst du dein Fleisch und
Blut wieder empfangen.

Azután csendesesen imádkozik s a beteg meggyógyul. Azaz, ha van esze. Azt mondják, van olyan is, akin a Kocsisán tudománya se segíthet.

Kérdés, vajon Écskának a feljelentést tett orvosa, dr. Messinger, megnyugszik-e a törvényszék ítéletében.

Ez röviden a keresztény csodarabbi története.

§ Végrehajtó és járásbíró. Juhász József, a nagyszentesi járásbíró vezetje nem a legjobb egyetértésben él Dragossy János bírósági végrehajtóval, aki állítólag vagyonos ember és csak „passzióból” hivataloskodik. Ennek a vizsgálkodásnak lehet Dragossy állítása szerint betudni, hogy ellene napirenden vannak a fegyelmi feljelentések. Kétszer el is ítélték már Juhász panasza folytán pénzbüntetésre. Tavaly nyáron történt, hogy Dragossy levelet kapott „királyi járásbírói végrehajtó urnak” címezeve, amde ezt a levelet a kézbesítő felbontva adta át neki. Dragossy következőleg följelentést tett levéltitok megsértése miatt ismeretlen tettes ellen. Az eljárás folyamán kitűnt, hogy a levelet maga Juhász járásbíró bontotta fel, de azért semmi baja sem lett, mert a nagyikindai törvényszék megszüntette ellene az eljárást azzal az indoklással, hogy mint főlebbvalónak, hivatalos működéséből kifolyólag joga volt a levél felbontásához. A szegedi ítélőtábla ezt az ítéletet jóváhagyta, mire a nagyikindai törvényszék elnöke fegyelmi eljárást tett folyamatba: Dragossy ellen. El is ítélt a végrehajtó a fegyelmi törvény 20. §-ának b) pontja alapján 300 korona pénzbüntetésre, mert, úgymond az indoklás, ehhez a cselekedethez joga volt a principálisnak. Az elítelt végrehajtó felebbezvéen a 300 korona pénzbüntetés ellen, a szegedi kir. tábla a napokban tartott ülésében indokainál fogva helybenhagyta a nagyikindai törvényszék ítéletét.

§ Királysértő granicsár. Két évvel ezelőtt, mikor a kiszolgált katonák megkapták a jubileumi emlékérmeket Alibunáron, több obsitos tért be a kocsmaiba, ahol már Guenzl Pál kiérdemült granicsár pálinkázott. Oda pislantott a vörös szallagon lógó éremre s megvetőleg kérdezte.

— Micsoda gyerekjátékot kaptatok?

— A király küldte, rajta van a képe is.

A vén granicsár erre, itt nem közölhető szitkokra fakadt, majd kedélyesen jegyezte meg: Majd találom még ilyen csecsebecsét a szemétdombon is. Jobb lenne ha a király kukoricát küldene, hogy hü népe ne éhezzen.

A budapesti törvényszék királysértés miatt két heti fogházra ítélte a részegségével megrögzött granicsárt, s ezt az ítéletet úgy a tábla, valamint tegnapi ülésében a kuria is megerősítette.

§ Aki nem szereti a gyermeket. Pálinkás Agota törökbecsei 25 éves hajdon a múlt évi november 2-án harmadikban is egy egészséges fiúcskának adott életet. A kis újszülöttet azon módon, ahogy a világra jött, elvágott köldökzsinórral a bubos kemence tetejére tette, ahol elvétel következtében csakhamar meghalt és másnap elásta a kertben. Az orvostörvényszéki boncolás megállapította az anya bűnét, akit gondatlanságból eredő gyermekölésért vontak felelősségre. dr. Lauka József kir. alügyész fentartotta a vádat Pálinkás Agota ellen, aki előzőleg szerencsét is vett be, csak hogy szabaduljon magzatától. A törvényszék Duka László kir. táblai bíró elnöke alatt Polgár Sándor és Selymessy Sándor szavazó-bírákból állva, teljesen fölmentette vádlottat. A kir. ügyész felebbezést jelentett be.

Szerkesztői üzenetek.

Több ajánlkoznak. Sziveskedjenek a tudósítást megkezdni. A negyedév végén közszóval terítjük meg kész kiadásait. Erdekesebb és szenzációsabb híreket sziveskedjenek velünk telefonon közölni. Kiváló súlyt helyezzünk a községi életben előforduló fontosabb határozatokra, választásokra, tanügyi, kulturális és társadalmi mozgalmakra s szivesen hirt adunk bármily csekélynek látszó eseményről, amennyiben kapcsolatban van a jótékonyssággal vagy közművelődéssel. (Bál vagy estély, iskolai és egyéb ünnepélyek, különösen ha jótékony célnak.) Rövidebb híreket sziveskedjenek egyszerű nyílt levelező-lapon megírni. Azokat a levelezőket, kik lapunkat ilymódon támogatják, tiszteletdíjban részesítjük.

K. G. Levelezőink nevét nem szoktuk másokkal tudatni.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január 24-én.

Budapest, jan. 24. (A „Toronto” ered. távirata.) A képviselőház mai ülésében folytatták a belügyi tárca költségvetésének részletes tárgyalását.

A fővárosi rendőrség tételénél Pichler Győző szólt föl. Utána Széll Kálmán miniszterelnök vette védelmébe a rendőrséget, kijelentvén egyttal, hogy a cselédügyet és a tolonciügyet országosan fogja szabályozni, valamint, hogy a kivándorlások ellenőrzésére az országhatáron rendőrállomásokat fog létesíteni.

A honvédelmi miniszter állapota.

Budapest, jan. 24. (A „Toronto” eredeti távirata.) Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter állapota teljesen kielégítő. Az elmúlt éjjel nyugodtan aludt.

VII. Edward.

Budapest, jan. 24. (A „Toronto” ered. táv.) Londonból jelentik: Az új angol király a tegnapi titkos tanácsban tartott beszédben kijelentette, hogy folyton igyekezni fog édes anyja nyomdokain haladni. Erősen elhatározta, hogy a szó legteljesebb értelmében alkotmányos uralkodó lesz és élte utolsó leheletéig nemzétének javáért, haladásáért fog munkálkodni.

Az angol hivatalos lap közli a titkos tanács proklamációját, mely szerint Albert Edward herceg a királynő halálával VII. Edward néven az egyesült angol-ir királyság királya és India császára lett. A király ma visszatért Osbornéba.

Gyász Viktória királynőért.

Budapest, január 24. (A „Toronto” eredeti távirata) Londonból jelentik: Az angol tisztek március 5-éig gyászátvölt viselnek Viktória királynőért.

Verdi haldoklik.

Budapest, jan. 24. (A „Toronto” eredeti táv.) Milanóból sürgönyzik: Verdi József zeneszerzőnél beállott az agónia.

Nagy tűz Amerikában.

Budapest, január 24. (A „Toronto” eredeti távirata.) Montreálból sürgönyzik, hogy az ottani kereskedő városrészben óriási tűzvész pusztit. A kár eddig is milliókra rug.

Határidő-üzet.

Budapest, jan. 24. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett, a malmok teljes tartózkodása következtében, kereslet alig volt. Az irányzat pangónak mondható. A mai határidő-üzet jegyzései:

Buza őszre	7.53—7.54
„ tavaszra	7.67—7.68
Rozs őszre	7.36—7.37
Tengeri májusra	5.05—5.06
Zab őszre	6.09—6.10

KÖZGAZDASÁG.

Takarékpénztári közgyűlések.

Január 25. A törökbecsei néptakarékpénztár részvénytársaság közgyűlése.
„ 27. Az antalfalvai járási takarékpénztár r. t. közgyűlése.
„ 27. A nagybecskereki takaré- és előleg-egylet, mint részvénytársaság közgyűlése.
„ 27. A nagybecskereki ipartestület közgyűlése.
„ 29. A Tor.-Ozorai (Uzdini) Első Takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése.
Február 1. A Torontálmezei takaré- és hitelbank közgyűlése.
„ 3. A törökbecse—aracsi segély- és hitel-szövetkezet közgyűlése.
„ 4. A Perlaszi új takaré-szövetkezet közgyűlése.
„ 7. Az Istvánföldi takaré- és hitel-egylet mint részvénytársaság közgyűlése.
„ 7. Az ittebi takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése.
„ 10. A módosi takarékpénztár közgyűlése.
„ 14. A Lázárföldi takaré-, hitel- és előleg-zési szövetkezet közgyűlése.
„ 17. A Nagykomlói Népbank, mint részvénytársaság közgyűlése.
„ 17. Az alibunári járási takarékpénztár, mint részvénytársaság közgyűlése.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Érvényes 1900. december hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 53 p.; délután 6 óra 10 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
Alibunárról: este 7 óra 22 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 7 p.; este 6 óra 48 p.
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zsombolyára: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 3 óra 55 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 4 óra 8 p.; délután 5 óra 16 p.
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 06 p.

HIRDETÉSEK.

A párdányi főszolgabírósgtól.

302. ki. szám 1901. 108—3.2

Pályázati hirdetés.

A párdányi körállatorvosi állás leköszönés folytán megüresedvén, annak betöltése céljából ezen állásra pályázat hirdettetik és felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényüket képesítésükkal, előbbi szolgálati bizonyítványokkal és egyéb ckiratokkal felszerelve alulirt hivatalhoz f. évi február hó 15-éig terjesszék be.

A kör áll: N.-Párdány, Sz.-Párdány, Sz.-Ittebe, M.-Ittebe, Jánosföld, Fény és Ó-Telek községekből és a körállatorvos ezen községek képviselőtestületei által tartandó egytttes ülésben választás útján lesz megválasztva. Jövedelmét évi 1200 kor. készpénz fizetés és a szabályrendeletileg megállapított mellékjövödelmek képezik. A választási határnap később leendő kittüze.

Párdányban, 1901. évi január hó 11-én

Torontálvármegye párdányi járás főszolgabírói hivatala.

FONTOS MINDENKINEK!

Kiváló hazai készítmény.
Törv. védve.

DURATOR

Által a cipőtalp minden 3-4 hétben egyszeri bekenéssel ötször oly tartós és vízátlan lesz. Ára 1 bádopalacknak használati utasítással együtt 1 korona, nagyobb palack 2 korona.
Postán 1 kor. 20 fillér beküldése után bérmentve. Kapható minden fűszerkereskedésben, droguériákban, cipészeknél stb.

Főszékhely: **DURATOR-GYÁR**
Budapest, V., Lipót-körút 1/b. szám.

Viszontelárusítók
mindenütt kerestetnek.

(8-7.2)

Egy
lancaster fegyver
és
fegyvertábla

teljes felszereléssel
jutányos áron kapható.
Bővebb felvilágosítással szolgál
Eckstein Herman.

98-3.3

Szerb-N.-Szt-Miklós községétől

12.185/1900. szám.

105-3.2

Hirdetmény.

Szerb Nagy-Szent Miklós község, mint erkölcsi testület tulajdonát képező köz- és dűllőutainak mérnöki felmérése és kitűzése a községi képviselőtestületnek 1900. évi december hó 24-én 108/900. kgy. szám alatt hozott határozatával elrendeltetett s így ezen munkálatok biztosítása ajánlati árlejtés útján fog kiadatni.

Ezen munkálatokra az ajánlat beadására f. évi február hó 15-ikének déli 12 órája tűzetik ki, később érkező ajánlatok figyelem kívül hagyatnak.

Megjegyeztetik, hogy a község urbéri határa 265 $\frac{1}{2}$, telek földből, mintegy 450 hold szőlő és 2200 hold legelőből áll.

A részletes feltételek a község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt betekintethetők.

Szerb Nagy-Szent Miklós, 1901. évi január hó 18-án.

Telléry József,
jegyző.

Mohaupt Gyula,
bíró.

Közkívánatra még ma, január hó 24-én és holnap, 25-én

női zenekar-hangverseny.

Van szerencsém a t. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a Nagybecskereken tartózkodó és máris közkedveltségben részesült

női zenekar

közkívánatra még ma, január hó 24-én és holnap, január 25-én a „Magyar-Király”-szállodában

hangversenyt

tart.

Kezdeté este 8 órakor. — Belépti díj nincs.

Kittűnő, ősforrású Pilseni sör a polg. serfőzdéből, alapított 1842.

A legjobb ételek és italokról és pontos kiszolgálásról gondoskodtatik.

A t. közönség tömeges pártfogását kérve
kiváló tisztelettel

100-4.3

Fein Fülöp,

„Magyar Király”-szállodása.

Ügyvédi iroda.

Van szerencsém a közönséggel tudatni, hogy

ügyvédi irodámat

a Hutter-féle házban (Gimnázium-utca, a Népbank mellett) megnyitottam.

Dr. Hubert Zsigmond,

köz- és váltó-ügyvéd.

Jegyzői irnok.

Ó-Béba községelöljáróságánál egy jegyzői irnok felvételik.

Jelentkezők tudomására szolgál, hogy az érintett állás jelenleg ideiglenes, megválasztása pedig egyéniségétől függ.

Fizetése évi 600 korona és a jegyző által meghatározandó mellékjövedelem.

Jelentkezést írásban kér

106-3.2

Ó-Béba községelöljárósága.**Meghívó**

a Török-Becse-Aracsai Segély- és Hitelszövetkezet

1901. évi február 3-án délután 2 órakor az intézet helyiségében tartandó

III. RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSÉRE.

T a r g y:

- Elnöki jelentés.
- Három jegyzőkönyvi hitelesítő kinevezése.
- Évi zármérleg bemutatása és elfogadása.
- Felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
- Tiszta haszon felosztása iránti javaslat bemutatása.
- 5 igazgató, 24 rendes és 8 pótválasztmányi tag választása.
- A felügyelő-bizottság megválasztása.
- Tisztviselők fizetés felemelés iránti kérvényei.
- A IV. évtársulat megalakítása.
- Indítványok, melyek 14 nappal előbb az igazgatóságnak bemutatandók.

Az igazgatóság.

A Török-Becse-Aracsai Segély- és Hitelszövetkezet

1900. évi január hó 1-ső napjától 1900. évi december 31-ig terjedő üzletévének

Tartozik.

Mérleg-számlája.

Kövelet.

Vagyon:				Teher:			
	kor.	fill.		kor.	fill.	kor.	fill.
Váltótárca	153642	—		Törzsbetétek I-ső évtársulat	49955	60	
Kötvénytárca	37510	—	191152	„ II. „	20805	—	
Leltári vagyon			212	„ III. „	4728	80	
Pénztári készlet			742	„ IV. „	24	40	75513 80
				Magánbetétek			61087 29
				Visszleszámított váltók			44210 —
				Hitelező			60 —
				Átmeneti kamatok			1000 —
				Tartalékalap			724 21
				Nyeresség áthozat 2 évről			3418 36
				Folyó évi nyereség			6092 59
			192106 25				192106 25

Veszteség- és nyereség-számlája.

Kiadások:				Jövedelmek:			
	kor.	fill.		kor.	fill.	kor.	fill.
Visszleszámított váltókamat			2882 89	Törölt törzsbetétek I. évtársulat	415	40	
Üzleti költségek			2578 82	„ II. „	228	20	643 60
Betéti kamatok			2890 51	Váltó- és kötvénykamatok			13821 25
Tőke kamatadó			472 97	Késedelmi kamat és átírási díjak			411 70
Tartalékalap kamat			34 57	Könyvdíjak			75 80
F. évi nyereség			6092 59				
			14952 35				14952 35

Kelt Török-Becsen, 1900. évi december hó 31-én.

Juhász János, pénztárnok.

Kayser Lajos, igazgató.

Sáfrány István, könyvelő.

Jelen „mérleg-, veszteség- és nyereség-számlá”-kat a fő- és mellékkönyvekkel egybehasonlítva, helyesnek találtuk.

94-2.1

Tasity Péter, felügy. biz. tag.

Joanovits Veliszlav, felügy. biz. tag.

Kis Vidor, felügy. biz. tag.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.